

Yargı PUS'a Geçit Vermedi

Enerji Bakanlığı'nın yetkisiz bir şekilde, mühendislerin proje uzmanlık eğitimi ve sertifika almadan hizmet üretmesini engelleme girişimi yargıdan döndü. Elektrik Tesisleri Proje Yönetmeliği'nin ilgili hükümlerinin yürütmesini durduran Danıştay, Bakanlığın böyle bir belgelendirme zorunluluğu getirme konusunda yetkisizliğini saptayarak, mühendislerin üniversite mezuniyeti ile meslek odası üyeliğinin mesleki faaliyet göstermeleri için yeterli olduğunu bildirdi. Ayrıca can ve mal güvenliği açısından önem taşıyan proje onay ve kabul işlemlerinde özel kuruluşlara yetki veren düzenlemelerin de yürütmesi durduruldu.

Resmi Gazete'de 30 Aralık 2014 tarihinde yayımlanan yönetmelik ile elektrik tesisleri konularında proje hazırlayacak elektrik, inşaat, makine, jeofizik ve jeoloji mühendisleri, Enerji Bakanlığı'nın yetkilendirileceği eğitim kuruluşlarınca verilecek eğitimlerde başarılı olup proje uzmanlık sertifikası (PUS) belgesi almadan çalışamayacaklardı. Bunun üzerine meslek odasından aldıkları serbest müşavir mühendis (SMM) belgesi ile tam yetkili olarak faaliyetlerini yürüten EMO üyeleri dilekçelerle bakanlığa itirazda bulunmuştu. Bakanlığın defalarca uyarılan EMO, yönetmeliğin mühendis haklarını yok sayan bir içerikle yayımlanması üzerine dava açmıştı. Danıştay

10. Dairesi'nin 17 Kasım 2015 tarihli yürütmeyi durdurma kararıyla Enerji Bakanlığı'nın yetkisiz bir şekilde mühendislerin kazanılmış haklarını yok eden düzenlemelerine geçit verilmiş oldu.

Mezuniyet ve Oda Üyeliği Kriterleri

Danıştay 10. Dairesi'nin kararında, 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun ile 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu kapsamında mühendislik mesleğini icra edebilmeleri için mühendislik fakültelerinden mezun olmaları ve meslek odası üyesi olmalarının yeterli olduğu vurgulandı. Kararda bakanlığa, "mühendislerin mesleklerini icra edebilmeleri için meslek içi eğitim alma ve bu eğitim sonunda yapılacak sınavda başarılı olma gibi yükümlülükler getirilmesi konusunda bir yetki verilmediğine" dikkat çekilerek, şöyle denildi:

"Bu durumda, elektrik tesislerinin projelerini hazırlayan mühendislerin mesleklerini icra etmelerini, yasal dayanağı olmadan, meslek içi eğitim alma ve bu eğitim sonunda yapılacak sınavda başarılı olma koşuluna bağlayan dava konusu Yönetmelik maddelerinde hukuka uyarlık bulunmamaktadır."

Yönetmelikle elektrik tesisleriyle ilgili projelerin onay ve kabul işlemlerini yapmak üzere tanımlanan Proje Onay Birimi (POB) olarak kamu kuruluşları yanında Elektrik Dağıtım Şirketleri, Organize Sanayi Bölgeleri

"PUSEM Derhal Dağıtılmalı"

EMO Yönetim Kurulu'nun Danıştay kararına ilişkin 20 Ocak 2016 tarihinde yaptığı yazılı açıklamada, dava sürecinde uyarılara rağmen bakanlığın uygulamayı genişlettiği belirtilerek şöyle denildi:

"Resmi Gazete'de 6 Kasım 2015 tarihinde yayımlanan Elektrik Üretim Tesisleri Kabul Yönetmeliği'nde adeta hediye dağıtır gibi kabul yetkisi dağıtımına gidilerek, elektrik tesisi alanında hiçbir uzmanlığı bulunmayan Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu dahil birçok kuruluşa yetki verilmesini öngörmüştür. Bu yönetmeliğe de EMO tarafından dava açılmışken, son olarak da 7 Ocak 2016 tarihinde yayımlanan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2016 yılı proje onay ve kabulleri için yetkilendirme tablosu ile bu kez de yönetmelikte bile yer almayan yeni kurum ve kuruluşlara yetki dağıtılmıştır. Anayasa ve yasaya aykırı olarak çıkarılan yönetmelikteki "ve benzeri ihtisas sahibi kuruluşlar" ibaresi dayanak alınarak, yönetmelikte yer almayan Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu ile İller Bankası da yetki verilen kuruluşlar kapsamına dahil edilmiştir."

Bakanlığın Danıştay kararının hereği PUS uygulamasını durdurma çağrısı yapılan açıklamada, eğitimler vermek üzere yine mevzuata aykırı olarak oluşturulan Proje Uzmanlığı Sertifikasyon ve Eğitim Merkezi'nin (PUSEM) dağıtılması da istendi.

Açıklamada bakanlığa, elektrik tesislerinin proje onay ve kabul işlemlerinin TEDAŞ, EÜAŞ ile TEİAŞ gibi uzman kamu kurumlarının personelleri tarafından gerçekleştirilmesi için düzenleme yapılması çağrısında bulunuldu.

ile bir kamu kuruluşu olmakla birlikte sektörde faaliyet gösteren Türkiye Elektromekanik Sanayi AŞ. yetkilendirilmişti. Danıştay kararında, proje onay ve kabul işlemlerini yapma konusunda Enerji Bakanlığı'nın görevli ve yetkili olduğu ve bu işlemlerin tüzel kişilere yaptırılmasına ilişkin bakanlığın teşkilat yasasında herhangi bir hükme yer verilmediği belirtilerek, şöyle denildi:

"...idarelerin kanunla kendilerine verilen görev ve yetkileri devredebilmeleri için Kanunda buna ilişkin bir düzenleme yapılması gerektiğinden; uyumsuzluğa konu olayda, yasal dayanağı olmadan, davalı idareye ait olan proje onay ve kabul işlemlerini yapma yetkisinin yönetmelikle tüzel kişilere

devredilmesine ilişkin ...yönetmelik hükümlerinde hukuka uyarlık bulunmamaktadır."

Karar Neler Getiriyor?

-Danıştay 10. Dairesi'nin yürütmenin durdurulması kararıyla birlikte, elektrik tesislerinin proje onay ve kabul işlemlerinin Bakanlık tarafından yapılması, bir yetkilendirme yapılabırsa bu yetkilendirmenin bünyesinde kamu görevlileri olan kamu kurumlarına yapılması zorunlu hale geldi. Kararla birlikte elektrik tesisleri alanında uzman kuruluşlar yerine proje onay ve kabul yetkisinin özel sektör kuruluşlarına da paylaştırılmasının önüne geçildi.

-Yargının verdiği yürütmeyi durdurma kararı ile birlikte serbest mühendisler, mevzuat gereği EMO'dan aldıkları belgelerle elektrik tesislerine ait projeleri hazırlamaya devam edebilecekler. Böylece yıllardır bu alanda hizmet üreten EMO üyelerinin kazanılmış haklarının gasp edilmesinin önüne geçildi. Karar ile birlikte EMO üyelerinin yanı sıra inşaat, makine, jeofizik ve jeoloji mühendisleri de kendi meslek odaların genel kurullarında katılımcı ve demokratik işleyişe uygun geliştirilen yönetmelikler kapsamında faaliyetlerini sürdürecekler.

EMO'dan Asgari Ücret Kampanyası

Elektrik Mühendisleri Odası, 2016 yılı mühendis asgari ücret uygulamasını kamuoyuna duyurmak ve yaygınlaşmasını sağlamak amacıyla kampanya başlattı. Bu kapsamda kurum, kuruluş ve özel şirketler ile üyelerine yazılar gönderen EMO, mühendisler için belirlenen asgari ücrete uyulmasını istedi. Mühendislerin düşük ücretle veya eksik prim ödenerek çalıştırılmasına karşı mücadele yürüten EMO, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) ile yapılan işbirliği kapsamında da 2016 yılı için belirlenen brüt 3.300 TL olan asgari ücretin altında mühendis çalıştırılmayacağını bildirdi.

Düşük ücretle çalışma ve eksik SGK bildirimlerine karşı yürütülen mücadele doğrultusunda, EMO bir kampanya başlattı. EMO üyelerine ve işyerlerine gönderilen yazılarda, 2013'ten bu yana her yıl güncellenerek yeniden belirlenen asgari ücret uygulaması hakkında bilgi verilerek, belirlenen yeni asgari ücretin SGK'ya bildirildiği ve kurumun bu konuda denetimler yürüteceği vurgulandı. Buna göre SGK'nin yapacağı denetimlerde brüt 3300 TL'nin altındaki bildirimler sorgulanacak ve asgari ücret uygulamasının gereğinin yapılması istenecek.

EMO, ücretli üyelerin bilgilerini SGK'ya bildirerek, denetimin farklı meslek kodlarıyla çalışan-çalıştırılan tüm üyeleri içine alacak biçimde genişletilmesi için de çalışma yürüteceğini belirtirken, "Ayrıca Oda olarak 3300 TL'nin altında yatan prim tespitlerini SGK'ya iletilecek ve gereğinin yapılmasını talep edeceğiz. Eksik bildirimlerin muhatabı olan işyerlerine uyarı yazısı gönderip süreci takip edeceğiz" bilgisini verdi.

EMO işyerlerine gönderdiği yazılarda, EMO'nun meslek alanlarına ilişkin yasal mevzuattan aldığı yetkilere dikkat çekerek, işyeri bünyesinde mühendis personelin brüt 3300 TL altında bir ücretle çalıştırılmayacağını bildirdi.

EMO'dan Üyelere Çağrı

EMO üyelerine gönderdiği yazıda, belirlenen asgari ücretin uygulanmasının sağlanması konusunda meslek odası ve SGK'nın yapacağı çalışmada üyelere de büyük görev düşüğüne dikkat çekerek, şu çağrıda bulundu:

"Üyelerimizin Odamız ile irtibata geçmesi ve asgari ücret çalışmasını birlikte sürdürmesi insanca yaşayacak ücret mücadelesinin ilerlemesi için önemli bir adım oluşturuyor. Çalışma yaşamlarımızda güvencesizliğin farklı biçimlerini yaşarken düşük ücretle çalışmaya/çalıştırılmaya karşı başlattığımız asgari ücret çalışmasının güvençeli bir çalışma yaşamı için önemli bir basamak olduğunu düşünüyoruz. Bu çalışmada sizinle dayanışma halinde sürdüreceğimiz çalışmalarda kısa vadede olumlu sonuçlar alacağımıza inanıyoruz."